

indgribende i den hele Udvikling, men har reformeret beelviis — i dette Lovudkast, siger jeg, har man taget hele den bestaaende Amtsraadsinstitution som noget Givet; man har foreslaaet at give den et Tillæg ved at optage de Dele af Amtet i samme, som hidtil ikke have været indbefattede deri, og der er dernæst gjort Forslag til en meget betydelig Udvidelse af Amtsraadets Myndighed; men selve Amtsraadsinstitutionen er taget som noget Givet og Bestaaende. Jeg maa desuden bemærke, at i den nuværende Lovgivning og i den nuværende Praxis er det umuligt at gjøre en saadan Adskillelse imellem Amtsraadets og Amtmandens Myndighed og Functioner, at man i Henshold dertil kunde vedtage en saa radical Forandring, som det vilde være, at lade Amtsraadet fuldstændig handle som selvstændig Corporation og kun stille Amtmanden ligeoverfor samme som en tilsynsførende Statsautoritet. Det nuværende Amtsraads Myndighed er væsentlig kun en Udvikling og, om jeg saa maa sige, en Afspøning af Amtmandsinstitutionen, som den i en stor Række af langt tilbage i Tiden gaaende ældre Lovbestemmelser er defineret, og medens det i mange Forhold er aldeles klart, om Noget er executivt eller henhører under Amtsraadet, beroer det i mange andre Forhold ganske paa et Skjøn, og det bedste Beviis herfor er, at Forholdet i de forskjellige Amter med lige god Villie og Indsigt er bleven ordnet paa forskjellig Maade. Saalænge dette er Tilfældet, kan det ikke undgaaes, at Amtmanden bliver haade Formand i Amtsraadet og den egentlige Forretningsfører for samme. Vil man komme bort derfra, skal jeg, som jeg allerede har bemærket, meget villig medvirke dertil, men det maa da skee ved en heel Omarbejden af Lovforslaget eller rettere sagt ad en heel anden Wei end den, her er betraadt. Men at ville vilkaarlig sammenblende begge Institutioner og lade det beroe paa et Valg eller paa Slump, om Amtmanden skal indtage en saa forskjellig Stilling, om han skal være den egentlige Forretningsfører og Leder for hele Amtsraadet, saa at han nærmest, for at jeg skal give en Definition, fremtræder som Udtrykket for en uddvidet og folkeliggjort heel ny Amtmandsinstitution, eller om han skal ind-

tage en Stilling, der beroer paa et ganske andet System, nemlig staae som den, der blot har at see til og paasee, det forekommer mig at være aldeles urigtigt. Der er endnu en Betragtning, som jeg troer her strax ved Sagens første Foreslæggelse at burde fremsætte, nemlig at her vel handles om en overordnet communal Bestyrelse, men at denne derfor ikke ophører at være en communal Bestyrelse og at derfor al den Frihed og Myndighed, der tillægges Amtsraadet i dets nuværende Skikkelse eller i dets mere udvidede og sydlige, som man ønsker at give samme, er ikke nogen Indskrænkning, men en Udvidelse af den communale Frihed; og jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at de ærede Herrer ved at gennemlæse Lovudkastet ville see, at ved den langt overveieende Deel af, hvad der deri indeholdes, optræder Amtsraadet ikke som en Overordnet, Afgjørende, Controllerende ligeoverfor Underordnede, men er selv den første Instans med Hensyn til alle fælles Anliggender, og naar jeg tør sige min oprigtige Mening, er dette det væsentlige Fremskridt, der gjøres ved denne Lov. Foraa vidt Amtsraadscommunen saaledes optræder ikke som den Overordnede, men som en selvstændig Commune, ere alle de Rettigheder og Friheder, den faaer, en virkelig Udvidelse af den communale Selvbestyrelsesret, hvorom Grundloven har givet Løfte, og til hvis Indfrielse dette Lovudkast er et Bidrag. — Fremdeles er der en betydelig Række af Forskrifter med Hensyn til Amtsraadets Functioner og dets Myndighed og jeg troer at turde sige, at de ærede Herrer, som ere nogle bekendte med de nu bestaaende Forhold, ville finde, at der er saa Bestemmelser i dette Af-snit, der ikke indeholde Afhjælpsning af stedfindende Usikkerhed eller Mangler, og at Loven i den Henseende er et ikke ringe Fremskridt til en bedre og simplere Bestyrelse af disse Anliggender. Der er endelig et væsentligt Af-snit, som gaaer ud paa at indføre Regler med Hensyn til et Forhold, som efter den nu bestaaende Lovgivning er i allerhøjeste Grad ufuldkommen ordnet, og jeg troer at kunne sige i Praxis findes sig paa Udviklingens allerførste Trin, nemlig det hele Budget, Skattebevillings- og Regnskabsvæsen med Hensyn til